

Jaarverslag 2020

JWS

Johannes Wier Stichting
voor gezondheidszorg
en mensenrechten

Inhoud

1.	Voorwoord.....	2
2.	Inleiding	3
3.	Actualiteiten en trends in de Nederlandse gezondheidszorg in 2020	3
4.	De JWS-activiteiten in 2020.....	4
5.	De interne organisatie.....	8
6.	Samenstelling bestuur en contact.....	9

1. Voorwoord

In dit verslag blikken wij terug op het afgelopen jaar. Het jaarverslag biedt een overzicht van onze activiteiten en de resultaten daarvan en tevens een schets van zorgelijke en verheugende ontwikkelingen in de Nederlandse gezondheidszorg die gerelateerd zijn aan onze missie, de naleving en bevordering van de mensenrechten in de gezondheidszorg.

Het jaar 2020 stond geheel in het teken van de pandemie met het corona-virus COVID-19, dat in de laatste dagen van 2019 in Wuhan, China, opdook, en snel over de hele wereld trok. In februari ontstonden de eerste besmettingen in Nederland, hetgeen de overheid noodzaakte om in maart strenge beschermingsregels op te stellen teneinde te voorkomen dat de medische zorg in de ziekenhuizen tekort zou schieten. De rest van de gezondheidszorg leed hier onder. De Johannes Wierstichting (JWS) stelde een verklaring op, waarin aandacht werd gevraagd voor kwetsbare groepen: 'Coronacrisis en mensenrechten in de gezondheidszorg'. Deze verklaring kunt u vinden op de [website](#).

De eerste golf van geïnfecteerde personen vlakke af in juni, waardoor veel weer als vroeger werd, met wel waarschuwingen voor nieuwe infecties. In september kwam langzaam een tweede golf tot ontwikkeling, die voort bleef duren, in steeds ernstiger vorm, tot het eind van 2020. Gelukkig bleek tegen het eind van 2020 dat er vaccins tegen de besmetting goedgekeurd waren voor toediening.

Door de nadruk op corona-zorg raakte de overige zorg achter: in de laatste maanden van het jaar werden niet-spoedeisende operaties uitgesteld, en ook ontstond het gevaar dat andere essentiële operaties zoals voor kanker niet meer door zouden kunnen gaan. Daarnaast ontstonden er gevaarlijke situaties in gezinnen met kwetsbare kinderen: de scholen die gesloten werden, hadden geen zicht meer op hen, en hun gezinnen. Pas na het verdwijnen van de pandemie kunnen alle gevolgen voor de volksgezondheid goed in kaart worden gebracht: dat zal pas in 2021 of later kunnen gebeuren.

De overheid steunde ruimhartig de zorg: extra kosten zullen vergoed worden, onder andere ook uit het steunpakket van de Europese Unie. Ook de extra taken van de GGD's vallen hieronder.

Intussen werd geprobeerd de gewone zorg zoveel mogelijk te laten doorlopen. Huisartsen hadden het in de eerste maanden van het jaar volgens eigen zeggen rustig, maar dat veranderde in het najaar, toen zorg voor COVID-patiënten uit het ziekenhuis zoveel mogelijk naar huis verplaatst werd.

De GGZ vertoonde een wisselend beeld: sommige patiënten hadden geen probleem met een lockdown. Maar met name jongere patiënten met depressies reageerden slecht op een inperking van hun soms al karige sociale contacten. Oudere patiënten raakten meer vereenzaamd.

Behalve de verklaring heeft JWS zich niet intensief met COVID bezig gehouden. Wel zijn er contacten geweest met andere organisaties over hoe voor de kwetsbare groepen op te komen.

De e-cursussen voor de Johannes Wierstichting zijn online voorradig gebleven. Het gaat hierbij om de e-cursus op het gebied van omgaan met ethische dilemma's in de GGZ-zorg voor asielzoekers en de wat oudere e-cursus, over gezondheidszorg voor ongedocumenteerden. De accreditatie voor deze e-cursussen loopt door. In 2019 is er een e-cursus op het gebied van omgaan met hongerstakers bijgekomen, die ook nog doorloopt.

In februari 2020, voor de uitbraak van de pandemie, is het drukbezochte symposium "Mensenhandel signaleren" gehouden. Het verslag hiervan vindt u op de [website](#). De Johannes Wierstichting heeft ook in 2020 weer een webinar georganiseerd, waar meer dan 100 aanmeldingen voor kwamen. Het webinar, op 12 november, had als onderwerp 'Euthanasie bij psychiatrische patiënten', en is via een [link](#) op onze website terug te zien: inmiddels hebben bijna 200 personen dat al gedaan.

Wij zijn ons Comité van Advies (CvA) dankbaar voor de vele zinvolle adviezen en steun die zij ons elk jaar weer bieden.

Aan het einde van 2020 stond onze financiële situatie er nog steeds uitstekend voor, dankzij de giften van donateurs en het tweede deel van een aanzienlijke erfenis. Wij zijn alle schenkers en de erflater daarvoor zeer erkentelijk. We hebben een deel van de giften en de erflating in een fonds bestemmingsreserve gestort: we verwijzen u daarvoor naar ons financiële jaarverslag. In 2020 werd ook een jongerenafdeling opgericht, die zal proberen het enthousiasme bij jongeren voor mensenrechten in de gezondheidszorg te bevorderen. Ook is een werkgroep ouderen opgericht, speciaal voor de bevordering van rechten van ouderen.

Wij hopen ook in de toekomst te kunnen blijven rekenen op uw steun in welke vorm dan ook.

2. Inleiding

In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de activiteiten van de Stichting voor Mensenrechten en Gezondheidszorg 'Johannes Wier' (JWS) in 2020, inclusief een beschrijving en overzicht van de organisatie. De financiële verantwoording 2020 is beschreven in het financieel jaarverslag, welke separaat op onze website is gepubliceerd.

JWS, opgericht in 1986, is een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie van en voor professionals in de zorg en heeft, volgens de statuten, tot doel *“de bevordering en naleving van de mensenrechten op het gebied van of in samenhang met de gezondheidszorg, zoals neergelegd in internationale verdragen en geformuleerd door de Verenigde Naties en haar organen en de nationale en internationale ethische codes en verklaringen van de werkers in de gezondheidszorg [...], alles in de ruimste zin des woords.”*

Om dat doel te bereiken stimuleert en mobiliseert de stichting professionals in de zorg om de eerbiediging van het recht van eenieder op een zo goed mogelijke lichamelijke en geestelijke gezondheid in Nederland te bevorderen (het 'recht op gezondheid'). Voor de invulling van het 'recht op gezondheid' baseert JWS zich vooral op artikel 12 van het Internationale Verdrag inzake Economische Sociale en Culturele Rechten (IVESCR) en de uitwerking van dat artikel in *General Comment* no. 14 door het Comité dat toezicht houdt op de naleving van het IVESCR.

De JWS is een vrijwilligersorganisatie. De JWS richt zich inhoudelijk op een beperkt aantal speerpunten om zich met duidelijke boodschappen en positiebepalingen op het terrein van de mensenrechten en gezondheidszorg te profileren. Zij zet zich in om ervoor te zorgen dat professionals in de zorg het 'recht op gezondheid' respecteren. JWS richt zich van oudsher op de gezondheidszorg voor kwetsbare groepen in de Nederlandse samenleving en zal dat ook in de komende jaren blijven doen. Waar nodig verzamelt JWS signalen over misstanden in de zorg en kaart deze aan bij betreffende autoriteiten. JWS draagt bij aan schaduwrapportages ten aanzien van die internationale verdragen die (mede) 'het recht op gezondheid' betreffen.

JWS ziet zichzelf als kenniscentrum en denktank. Kenniscentrum door onder meer het aanbieden van voorlichting en educatie over het 'recht op gezondheid' aan professionals in de zorg; denktank onder meer door het organiseren van debatten en bijeenkomsten. JWS wil de toegankelijkheid en kwaliteit van haar diensten en producten waarborgen door regelmatig evaluaties van haar activiteiten te verrichten en daaruit lering te trekken.

3. Actualiteiten en trends in de Nederlandse gezondheidszorg in 2020

De gezondheidszorg en ook de overheid stonden in 2020 voor een n het teken van de pandemie van COVID-19. Na de eerste besmettingen in februari ging het hele land in lockdown vanaf 15 maart. De middelbare scholen en universiteiten werden gesloten, alle evenementen werden afgelast, en

iedereen werd aangeraden zoveel mogelijk thuis te werken. De overheid, en de gezondheidszorg, bleken slecht voorbereid op een epidemie van deze omvang. De ziekenhuizen, met name de intensive care afdelingen, liepen snel vol. De Nederlandse regering, inclusief de minister voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport ging samenwerken met het zogenaamde Outbreak Management Team (OMT) om regels vast te stellen, en de organisatie van de zorg te coördineren. De GGD's werden opgetuigd om testen te gaan verrichten. De acties kwamen telkens nogal laat, en het beleid was experimenteel en daardoor nogal zwak, ook omdat te weinig bekend was over de pandemie en de zorg er niet op was voorbereid. Zo bleken er in de eerste maanden te weinig persoonlijk beschermende middelen en testmateriaal te zijn. Groot leed is ontstaan doordat er geen mondkapjes waren in de verpleegtehuizen. Ook was er aarzelend beleid rond mondkapjes buiten de zorginstellingen, omdat het bewijs van het nut ervan niet duidelijk geleverd kon worden. Er was zelfs angst dat het dragen mensen roekeloos zou maken. In verschillende buurlanden was er reeds maanden een plicht om mondkapjes te dragen, voordat die in Nederland kwam, in november 2020. Toen in het najaar van 2020 zich een tweede golf van besmettingen aandiende, duurde het enige tijd voordat de overheid met efficiënte regels kwam: uiteindelijk werden de scholen, inclusief de basisscholen, weer gesloten. Tegen het eind van 2020 was nog niet duidelijk, welke beleidsaanpak uiteindelijk zou leiden tot minder besmettingen. Wel waren er inmiddels vaccins ontwikkeld. Eind december werd het eerste vaccin goedgekeurd. Nederland zette als laatste Europese land een organisatie op om de vaccins toe te dienen zodat dat pas begin januari 2021 zou gaan geschieden.

Hoe de zorginstellingen deze periode financieel doorkomen, is nog niet helemaal duidelijk: in ieder geval zullen wel de Europese steunmaatregelen hiervoor gebruikt worden. Vanwege de marktwerking zijn er wel jaarlijks onderhandelingen nodig met de ziektekostenverzekeraars. In de laatste maanden van het jaar kwamen de eerste strubbelingen tussen de zorginstellingen en de verzekeraars al weer naar voren. Ook het feit dat er in 2019 ziekenhuizen waren gesloten door faillissementen ten gevolge van onderbetaling door de verzekeraars was niet gunstig voor de broodnodige capaciteit tijdens de pandemie.

Het was in 2020 ook nog steeds moeilijk aan gekwalificeerd personeel te komen. Dit gold met name voor IC-verpleegkundigen.

Door gezondheidswerkers, met name oncologen, werd gedurende het hele jaar de nadruk gelegd op het feit dat patiënten aarzelden zich snel te laten onderzoeken bij symptomen die mogelijk op ernstige ziekten zouden kunnen wijzen zoals kanker. De pandemie zou daardoor ook een secundaire effect kunnen hebben op de gezondheid en de gezondheidszorg. Exacte cijfers hierover zijn echter nog niet bekend.

In 2019 was de Wet Verplichte GGZ (Wvvggz) aangenomen. Deze wet was door de complexiteit bijna onuitvoerbaar. En daarnaast waren de rechten van de psychiatrisch patiënt die onder de nieuwe wet zou gaan vallen, ook bijzonder onduidelijk. In 2020 is daarom getracht reparatie aan deze wet uit te voeren.

De tolkenvergoeding voor diegenen die een tolk nodig hebben bleef ook in 2020 nog achterwege. De Johannes Wier Stichting heeft daarvoor in 2019 een landelijke actie opgezet om de tolkenvergoeding weer ingevoerd te krijgen, niet alleen om de kwaliteit van de zorg en de toegang tot de zorg te verbeteren, maar ook voor een efficiëntere en dus goedkopere gezondheidszorg. Zie hiervoor verder onder activiteiten.

4. De JWS-activiteiten in 2020

De activiteiten van JWS in 2020 laten zich als volgt per onderdeel samenvatten.

4.1 De e-cursus ‘Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden’

Voor de e-cursus ‘Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden’ in een nieuw formaat werd de accreditatie vernieuwd. De cursus is voor artsen geaccrediteerd met twee nascholingspunten tot 23 oktober 2020.

4.2 De e-cursus ‘Ethische dilemma’s in de GGZ voor asielzoekers’

Voor de e-cursus ‘Ethische dilemma’s in de GGZ voor asielzoekers’ werd de accreditatie verleend voor verschillende beroepsgroepen met twee punten. Voor artsen loopt de accreditatie met twee punten tot 19 februari 2021, met drie punten voor verpleegkundigen en verzorgenden tot 14 februari 2020, voor psychologen tot 30 juni 2022 en voor POH’s GGZ (praktijk-ondersteuners van huisartsen) tot 3 juli 2020.

4.3 De e-cursus ‘Hongerstaking’

De e-cursus op het gebied van honger- en dorststakingen werd in 2018 en 2019 geproduceerd onder leiding van onze oud-voorzitter, Loes van Willigen. Voor de zomer van 2019 werd de e-cursus op de website geplaatst. Bij de ontwikkeling van deze cursus is nadrukkelijk rekening gehouden met het Nederlandse perspectief. De cursus is voor 0,5 punt geaccrediteerd voor artsen, tot 21 mei 2021.

4.4 Medische begeleiding bij honger- en dorststakingen

Er komen regelmatig vragen binnen bij de Johannes Wierstichting over medische begeleiding bij hongerstakers. Als die niet door één van de deskundigen van onze contactgroep kunnen worden afgehandeld, komen ze in het algemeen terecht bij Fransje Snijders, de voorzitter van de JWS, die daar deskundig in is. In 2020 speelde er één zaak in Groningen, waar de voorzitter intensief bij was betrokken.

4.5 Inbedding van ‘gezondheidszorg en mensenrechten’ in medische curricula

JWS heeft getracht dit punt op de agenda van de verschillende gremia te houden, of te krijgen. JWS heeft besloten samen te werken met opleidingen en zich te richten op jonge belangstellenden. Daartoe is in 2020 echter nog geen begin gemaakt. De nieuwe bestuursleden van JWS zullen zich hiermee bezig gaan houden, samen met de pas opgerichte jongerenafdeling.

4.6 Nieuwsbrieven en website

De papieren nieuwsbrief werd dit jaar niet meer verstuurd aan de abonnees van deze nieuwsbrief. Wel werd er in december een brief naar hen gestuurd, waarin hen werd gevraagd om hun e-mailadres op te geven voor de ontvangst van het nieuwe elektronische tijdschrift, de e-zine. Die zal in 2021 twee maal gaan verschijnen. Hierop reageerden in 2020 al 81 personen met het geven van hun e-mailadres: inmiddels zijn er 715 e-mailadressen van belangstellenden voor het nieuwe e-zine bij elkaar. In 2020 zijn wel twee elektronische nieuwsberichten gestuurd. En ook de uitnodigingen voor het symposium en de webinar zijn elektronisch verstuurd.

De website van JWS is in 2020 vernieuwd. De homepage werd aangepast, zodat het makkelijker werd om informatie te vinden, en de eerste aanblik van de website visueel aansprekender werd. Actuele onderwerpen die dit jaar rond mensenrechten en gezondheid speelden zijn op de website geplaatst door het bestuurslid dat daarvoor de verantwoordelijkheid op zich had genomen. In 2020 is een nieuwe vrijwilliger aangetrokken als communicatiemedewerker, speciaal voor communicatie via social media zoals LinkedIn, Twitter en Facebook.

4.7 Bijdrage aan schaduwrapportages

In 2020 heeft de JWS meegewerkt aan een schaduwrapportage van de CERD (de Committee on the Elimination of Racial Discrimination) van de Verenigde Naties. De JWS heeft daarin met name aandacht gevraagd voor de ongelijke toegang tot zorg voor anderstaligen door het afschaffen van de overheidsregeling in 2012 voor de inzet van voor tolken. Zie hiervoor de [website](#).

4.8 Symposium

Op 28 februari 2020 werd het drukbezochte JWS-symposium gehouden in het Amnesty-gebouw onder de titel: 'Mensenhandel signaleren' over het belang dat artsen en andere zorgprofessionals de signalen van mensenhandel herkennen en weten hoe dan te handelen. De ongeveer honderd aanwezigen luisterden naar vijf sprekers, die elk vanuit hun eigen (beroeps)perspectief kennis van de signalen over brachten en de lastige afwegingen toelichtten, rekening houdend met de veiligheid van het slachtoffer en het beroepsgeheim. Een ervaringsdeskundige deed haar indrukwekkende verhaal.

In Nederland verstaan we onder mensenhandel het werven, vervoeren en/of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang, geweld, misleiding, of misbruik makende van zijn of haar kwetsbare positie, met als doel iemands inkomsten af te nemen of niet uit te betalen (uitbuiting). Slachtoffers van mensenhandel kampen vaak met de psychische en lichamelijke gevolgen van de uitbuiting. Loverboy problematiek valt ook onder mensenhandel. Steeds jongere meisjes zijn hier het slachtoffer van. Nog steeds bezoeken vele mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel meerdere malen de huisarts of het ziekenhuis zonder dat er bij iemand een belletje gaat rinkelen.

Het symposium werd zeer goed beoordeeld door de bezoekers.

Een uitgebreid verslag van de bijeenkomst staat op onze [website](#).

4.9 Webinar

Op donderdagavond 12 november 2020 werd voor de tweede maal een webinar van de Johannes Wierstichting gegeven. Er waren ruim 120 deelnemers aangemeld, van wie er uiteindelijk 100 bij het webinar ook aanwezig waren: het aantal deelnemers overtrof onze verwachtingen. Het onderwerp was 'Euthanasie bij psychiatrische patiënten'. We hielden dit webinar, omdat bij een menswaardig leven ook een menswaardig levenseinde hoort. Het webinar was bedoeld voor zorgprofessionals en andere geïnteresseerden die te maken hebben met psychiatrische patiënten met een doodswens, die een euthanasieverzoek doen. Drie sprekers, Radboud Marijnissen, Paulan Stärcke en Sisco van Veen, alle drie psychiaters, gaven lezingen over dit onderwerp. Van Veen noemde met name de wettelijke bepalingen, Stärcke liet enige casussen zien uit haar praktijk als deskundige, en van Veen noemde bevindingen uit zijn studie naar uitzichtloosheid van het lijden. De eindconclusie kon wel zijn dat het hele vraagstuk meerdere kanten heeft, en nog redelijk gecompliceerd is, niet in de laatste plaats door de terughoudendheid van psychiaters in deze kwestie. Het webinar werd uitstekend beoordeeld. Het was geaccrediteerd voor twee punten voor artsen, 1,5 punt voor eerstelijnspsychologen en één punt voor POH-GGZ. Het webinar is nog terug te zien op Youtube, via een [link](#) op de website.

4.10 Taalbarrières in de zorg en het sociale domein

In het voorjaar van 2019 besloot het bestuur van de JWS het initiatief van Simone Goosen om te pleiten voor een medisch ethisch, juridisch en financieel verantwoord beleid t.a.v. overbruggen van taalbarrières in de gezondheidszorg en het sociale domein op te nemen in het werkprogramma van de JWS. Simone Goosen werkte vanaf dat moment op vrijwillige basis als campagneleider van het project "Taal mag toch geen obstakel zijn? Tolken terug in de zorg, alstublieft". Direct verantwoordelijken in het bestuur waren Petra de Jong en Alies Struijs. De strategie is om ingang te vinden bij de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut Nederland en te komen tot het ontwikkelen van een kwaliteitsstandaard taalbarrières in de zorg op de Meerjarenagenda te krijgen. Daartoe werd in

december 2019 een oproep aan de Kwaliteitsraad gedaan. JWS werd daarbij gesteund door vele organisaties zoals KNMG, NHG en NIP. Er is veel draagvlak in het veld voor het ontwikkelen van een kwaliteitsstandaard Taalbarrières. De inspanningen liepen door in 2020. In juli 2020 werd een inspirerende werkbijeenkomst georganiseerd om de scope van een kwaliteitsstandaard taalbarrières te bespreken met 45 deelnemers. JWS droeg tevens bij aan de ontwikkeling van een campagnefilmje met tolken aan het woord. Er werd gewerkt aan het voldoen aan de randvoorwaarden voor plaatsing van de ontwikkeling van een kwaliteitsstandaard op de Meerjarenagenda zoals een penvoerder (Patiëntenfederatie Nederland) en financiering (ZonMw). Daarnaast werden er oproepen gedaan aan het ministerie van VWS, Zorgverzekeraars Nederland en aan de leden van de Tweede Kamer om met oplossingen te komen voor de financiering van tolken in de geboortezorg. Eind 2020 lanceerde JWS een gebruiksaanwijzing in de vorm van een webflyer die zorgprofessionals ondersteunt bij het werken met tolken in de zorg. Helaas lukte het in 2020 nog niet om de ontwikkeling van een kwaliteitsstandaard, ondanks unanieme steun van de Kwaliteitsraad, op de Meerjarenagenda te plaatsen. De inspanningen hiervoor worden in 2021 voortgezet. Meer informatie en ook de webflyer is te vinden op de website van de JWS.

4.11 Isolatie in vreemdelingendetentie Vreemdelingen die geen verblijfsvergunning hebben gekregen, kunnen in detentie gezet worden als een bestuurlijke maatregel, niet als straf. Maar als ze eenmaal in detentie zitten, dan kan iemand wel afgezonderd /geïsoleerd worden. Dat betekent in dit verband dat diegene het grootste deel van de dag in een kale cel of eigen cel wordt opgesloten. Aanleiding om iemand in een kale cel te plaatsen is bijvoorbeeld suïcidaliteit. Het weigeren van een tweepersoonscel wordt ook bestraft met isolatie, soms maandenlang. Er zijn veel psychische en lichamelijke gevolgen van isolatie. En het beleid gaat geheel in tegen in VN verdragen. De JWS beschouwt isolatie dus als een schending van mensenrechten.

Dokters van de Wereld en JWS hebben samengewerkt met de Nationale Ombudsman, die begin 2020 een rapport heeft uitgebracht over isolatie in vreemdelingendetentie. JWS heeft ook meegewerkt aan de update van een omvangrijk rapport “ Isolatie in Vreemdelingendetentie van Amnesty (o.a Annemarie Busser), Dokters van de Wereld (o.a. Gerianne Smits-Baauw), en LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt).

4.12 Gezondheidsverschillen

Naar aanleiding van het symposium in 2019 werd het thema 'Gezondheidsverschillen' op de meerjarenagenda van de JWS geplaatst. Het thema is een belangrijke taak van JWS, temeer omdat de gezondheidsverschillen tussen bevolkingsgroepen van verschillend SES-niveau, en tussen groepen met een migratie achtergrond en etnische groepen, alsmaar toenemen in de laatste jaren. De verschillen zijn terug te voeren op:

- toegang tot zorg
- communicatie tussen arts en patiënt, dus ook matige beheersing van het Nederlands, en het niet inzetten van professionele tolken.
- life style, en het begrijpelijk maken van voorlichting hierover
- armoede, waardoor het niet kunnen kopen van gezond voedsel, en het wonen in slechte huizen, dichtbij een snelweg wonen en dergelijke.

De JWS bleef in 2020 deze verschillen in het oog houden, maar heeft er geen politieke actie mee gevoerd. Wel wil JWS het deskundigenoordeel erover blijven volgen.

4.13 Ouderenwerkgroep

In 2020 is de werkgroep ouderen opgericht, door twee bestuursleden (Fransje Snijders en Alies Struijs) en twee vrijwilligers (Vera Kampschoer, voormalig huisarts, en Anne van der Zon, specialist ouderengeneeskunde). De werkgroep is in 2020 twee maal bijeengekomen en is nog bezig de werkzaamheden nader te bepalen. Wel is duidelijk dat de focus in ieder geval gericht is op eenzaamheid bij thuiswonende ouderen met een migratie-achtergrond.

4.13 Brieven en lobby-activiteiten

Naast bovengenoemde acties, blijft JWS een actieve blik houden op actuele onderwerpen. Zo werd er in 2020 ook gelobbyd voor hulp aan daklozen tijdens de corona-crisis, en voor tolkvoorzieningen in de geboortezorg. Brieven hierover zijn te vinden op de website, onder publicaties.

5 De interne organisatie

5.1 Het bestuur van JWS

Het Dagelijks Bestuur is vijfmaal bijeengewees in 2020, het Algemeen Bestuur ook vijfmaal. Het bestuur is tijdens het jaar 2020 gewijzigd. Er kwamen twee leden bij, dr. Richard Starmans, huisarts, en drs. Alicia Dibbets, mensenrechtenadviseur. Tot onze grote schok en ons verdriet ontviel ons het zeer gewaardeerde bestuurslid mr. drs. Wil Voogt, op 1 december: haar kritische blik zullen we blijven missen. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur verliepen elektronisch via Zoom. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur werden begin 2020 in persoon gehouden, maar later ook grotendeels per Zoom.

5.2 Het secretariaat

Het secretariaat bestond in 2020 uit Wil Homan-Meyer. In september 2020 namen we afscheid van haar, en stelden we een nieuwe secretaresse aan, Ashley Fenne, een studente pedagogiek. Ze was als vrijwilliger actief voor het secretariaat, dat gezien de corona voornamelijk vanuit huis gestalte werd gegeven. De hardware van het kantoor werd begin 2020 geheel vernieuwd, maar kon helaas nog niet aangesloten worden vanwege de sluiting van het Amnesty-gebouw. JWS is, op verzoek van Amnesty, verhuisd binnen het gebouw van Amnesty, en heeft een iets kleinere ruimte gekregen op de 3e etage.

5.3 Het Comité van Advies

In 2020 werd geen vergadering van het Comité van Advies gehouden. Die werd uitgesteld naar begin 2021. Het comité werd uitgebreid met Prof. Dr. E. Moll van Charante, huisarts, onderzoeker, en hoogleraar aan het Amsterdam UMC, locatie AMC. Wij zijn onze Comité van Advies dankbaar voor de vele zinvolle adviezen en morele steun die zij ons elk jaar weer bieden.

5.4 Andere medewerkers

Het meeste werk voor de Johannes Wierstichting heeft Simone Goosen verricht. Zij heeft zich het hele jaar onbezoldigd, en onvermoeibaar, ingezet voor het project 'tolken in de zorg'.

Onze dank gaat ook uit naar al degenen die ons bij al onze activiteiten, waaronder de studiedagen, en de redactie van onze Nieuwsbrief, terzijde staan. Rosanne van Staalduinen van Buro Staal heeft veel gedaan voor het vernieuwen van de website.

Ook is er inmiddels een jongerensectie van JWS opgericht, die wordt geleid door Willemijn Put. Deze sectie zal zich met name gaan bezighouden met het opnemen van mensenrechten in de verschillende opleidingscurricula.

In de werkgroep ouderen hebben Vera Kampschoer en Anne van der Zon plaatsgenomen. Deze werkgroep zal zich de komende jaren meer gaan manifesteren.

We blijven blij met onze huidige huisvesting in het Amnestyhuis in Amsterdam, en danken de medewerkers van de afdeling Beheer van Amnesty International voor de hand- en spandiensten die zij ons bij tijd en wijle bieden. Soraya Kanhai van Amnesty, die de beheerder gebouw is, heeft ons veel informatie geven over de situatie in het gebouw.

5.5 Sociale Media

Naast een actieve website is de JWS ook actief op Twitter en Facebook. Daarnaast heeft het ook een LinkedIn account. Sociale media zijn belangrijk om brede groepen belangstellenden te blijven boeien. De vrijwilliger voor communicatie Edwin Siebert, die hier in 2020 verantwoordelijk voor was, is in december opgevolgd door Janna Beijers. Zij heeft in 2020 een begin gemaakt van haar werkzaamheden met de verbetering van de LinkedIn pagina, en de zichtbaarheid daarvan.

5.6 Overige samenwerking

De JWS is partner van de [Medical Human Rights Network](#), de vroegere IFHHRO, waarvan het hoofdbestuur in Nederland zetelt. JWS is meelezend lid van de Stuurgroep Lampion voor uitgeprocedeerden.

6 Samenstelling bestuur en contacten

6.1 Het bestuur

Het bestuur van JWS werd in 2020 gevormd door:

- Dr. Fransje Snijders, internist acute geneeskunde, voorzitter (tevens DB).
- Dr. Alies (A.J.) Struijs, ethicus, [vicevoorzitter](#), senior beleidsmedewerker ministerie van VWS/ethiek (tevens DB)
- Dr. Hans (J.G.B.M.) Rohlof, psychiater, Transparant GGZ, secretaris (tevens DB)
- Wim (W.) Reinders, financieel adviseur, penningmeester (tevens DB)
- Tot 1.12.2020: Mr. Drs. Wil (W.C.) Voogt, socioloog en jurist, voormalig Inspecteur IGZ
- Drs. Petra (P.J.) de Jong, jeugdarts KNMG, GGD Hollands Midden
- Dr. Richard Starmans, huisarts, straatdokter en hospice-arts te Den Haag.
- Alicia Dibbets, LLM, mensenrechtenonderzoeker en trainer.

6.2 Het JWS-secretariaat

Op het secretariaat werken op vrijwillige basis:

- Ashley Fenne, secretariaat, vanaf 1.11.2020
- Wil Homan-Meijer, secretariaat tot 1.10.2020
- Edwin Siebert, communicatie, tot 1.10.2020
- Janna Beijers, communicatie, vanaf 1.12.2020

6.3 Comité van Advies

Het Comité van Advies bestond uit de volgende leden (in alfabetische volgorde):

- Prof. dr. I.D. (Inez) de Beaufort, hoogleraar Medische Ethiek en Filosofie
- Prof. Dr. A.M. (Anton) van Kalmthout, emeritus-hoogleraar Strafrecht en Vreemdelingenrecht, en o.a. lid van het Comité ter Preventie van Martelingen (CPT)
- Prof. dr. T. (Toine) Lagro – Janssen, huisarts, emeritus-hoogleraar Vrouwenstudies Medische Wetenschappen
- Drs. E. A.M. (Eduard) Nazarski, voormalig directeur Amnesty International Nederland
- Prof. Dr. E.P.(Eric) Moll van Charante, huisarts, senior-onderzoeker afdeling Huisartsgeneeskunde/Sociale geneeskunde Amsterdam UMC
- Dr. Th (Thomas) Rinne, forensisch psychiater, hoofd van het Bureau voor Onderzoek en Educatie van het NIFP
- Drs. H.J. (Henk) Smid, ZonMw
- Prof. mr. dr. B.C.A. (Brigit) Toebes, hoogleraar Gezondheidsrecht in Internationaal Perspectief
- Dr. L (Lode) Wigersma, arts, voormalig directeur artsenfederatie KNMG, toezichthouder in de zorg

6.4 Andere medewerkers

Andere medewerkers van de JWS zijn:

- Dr. Simone Goosen, epidemioloog, coördinator Tolkenproject.
- Vera Kampschoer, huisarts, lid werkgroep ouderen
- Anne van der Zon, specialist ouderengeneeskunde, lid werkgroep ouderen.
- Willemijn Put, jongerenwerkgroep

6.5 Redactie E-zine

De samenstelling van de redactie van de e-zine:

- Hans Rohlof, psychiater, eindredacteur.
- Alicia Dibbets, mensenrechten-onderzoeker en trainer
- Schrijverspool, nog nader samen te stellen.

6.5 Contact

Voor nadere informatie over de activiteiten of publicaties van JWS verwijzen wij u graag naar onze website: www.johannes-wier.nl. Mocht u vragen hebben of informatie willen ontvangen over mogelijkheden om persoonlijk of financieel te kunnen bijdragen aan het werk van JWS, dan staan wij u graag te woord. U kunt schriftelijk, per e-mail, via de website of telefonisch contact met ons opnemen via onderstaande contactgegevens.

Contactgegevens van JWS:

Keizersgracht 177
1016 DR Amsterdam

Tel.nr: 020- 77 33 799

Email: info@johannes-wier.nl

www.johannes-wier.nl

IBAN NL39 TRIO 0254 6959 22

Amsterdam, 18 januari 2021